

Efnahags- og kjaramál

Ráðstefna Stykkishólmi

30. mars 2012

Þjóðhagsstærðir

- Hagstofan gaf út VLF fyrir 2011 þann 8. mars sl.
 - Einkaneysla 4,0%
 - Samneysla -0,6%
 - Fjármunamyndun 13,4%
 - Útflutningur 3,2%
 - Innflutningur 6,4%
 - VLF 3,1%

Spá Seðlabankans

- Síðasta hagspá er frá Seðlabankanu
- Breyting VLF:
 - 2012: 2,5%
 - 2013: 2,5%
 - 2014: 2,7%
- Samtals fyrir 3 ára tímabilið 2011-2013 er áætlað að VLF aukist um 8,3% en í áætlun AGS var miðað við 13,8% aukningu

Sérstök áhyggjuefni

- Fjárfesting aðeins 14% af VLF á árinu 2011
- Á tímabilinu 2011-2013 vex útflutningur aðeins um 5,4% þrátt fyrir lágt raungengi. Aukningin er fyrst og fremst í þjónustuútflutningi
- Atvinnuleysi minnkar hægt og verður enn um 6% á árinu 2013

Forsendur samninga

- Kaupmáttur launa vaxi m.v. launavísitölu des-des
- Verðbólga verði ekki umfram 2,5%
- Gengisvísitala verði 190 eða lægri
- Stjórnvöld hafi staðið við sitt

Kaupmáttarforsenda

- Des-des 2010-2011 stóðst
 - Launavísitala hækkaði um 9,2%
 - Kostnaðaráhrif samninga: 5,0%
 - Uppsöfnuð áhrif eingreiðslna: 1,4%
 - Vísitala neysliverðs hækkaði um 5,3%
- Hvað með des-des 2011-2012?
 - Launavísitala ?
 - Var óbreytt í janúar
 - Hækkaði um 2,1% í febrúar vegna hækkana á alm. markaði
 - Þar af er frádráttur uppá 0,9% vegna eingreiðslna
 - Laun opinberra starfsmanna hækka um 3,5% 1. mars
 - Frádráttur um 0,5% kemur inn síðar
 - Vísitala neysliverðs?
 - Hækkun í janúar, febrúar, mars er samtals 2,4%

Þróun launa

- Breyting launa eftir atvinnugreinum
- 4. ársfj 2010 – 4. ársfj. 2011

– Alls:	9,4%
– Iðnaður	8,8%
– Byggingastarfsemi	7,1%
– Verslun og viðgþj.	8,9%
– Samgöngur og flutningar	10,6%
– Fjármálaþjónusta	10,9%

Gengisforsenda

- Gengisvísitala
 - 27. mars 2012: 230,5
 - 5. maí 2011: 216,4
 - 6,5% hærrí vísitala
- Gjaldeyrishöftin setja samfelldan þrýsting á lækkun gengis
- Ójafnvægi milli atvinnugreina viðhaldið
- Aflvaki launaskriðsins

Verðbólgan

- Seðlabankinn spáir því að verðbólgan verði um 3,5% í árslok og á niðurleið
- Þróun gengis krónunnar og hugsanlegt launaskrið ráða miklu
- Líklegt er að verðbólgan verði meiri en Seðlabankinn spáir
- Hvað með launavísitöluna?

Hvað með stjórnvöld?

- Yfirlit SA í byrjun janúar:
 - 23 af 36 atriðum ekki gengið eftir
 - 8 fóru eins og um var talað
 - 5 atriði í ferli
- Nokkur þróun
 - Mótun nýrrar peningastefnu, bætur almannatrygginga, tilraunaverkefni um þjónustu við atvinnuleitendur, vinna að skattamálum atvinnulífsins, umbætur í skattamálum, opinber innkaup, bein erlend fjárfesting, umbætur á fjármálamarkaði, klasasamstarf á grundvelli hugmynda SI, Lánasjóður ísl. námsmanna, samræming lífeyrisréttinda
- Stór mál í uppnámi

Hvað með uppsögn í jan 2013?

- Ófriður á vinnumarkaði í aðdraganda kosninga er ekki okkur í hag
- Hvað með viðsemjendur?
 - Kaupmáttarforsendan mikilvægust
 - Launaskrið getur skapað nýtt ójafnvægi milli hópa á vinnumarkaði
 - Endurnýjaður þrýstingur á hækkun lægri launa og taxta
- Hvernig getur uppsögn borið að?

Mál í uppnámi

- Sjávarútvegsmálin
 - Breytingar draga úr hagkvæmni
 - Óhófleg skattheimta
- Rammaáætlun
 - Úr faglegu í pólitískt ferli
- Fjármálakerfið
 - Staða erlendra lána ófrágengin

Staða landsbyggðarinnar

- Engin þensla – engin kreppa?
- Útflutnings- og samkeppnisgreinar njóta lágs raungengis
- Störfum hefur fækkað minna á landsbyggðinni
 - Fjöldi starfa
 - Alls
 - Höfuðborgarsvæði
 - Landsbyggð
- Framtíð auðlindagreina
 - Sjávarútvegur/landbúnaður/matvælaframleiðsla
 - Orkufrekur iðnaður/orkuframleiðsla
 - Ferðaþjónusta

– Fjöldi starfa	2008	2011
– Alls	178.600	167.300
– Höfuðborgarsvæði	116.600	108.600
– Landsbyggð	62.000	58.700

Horft til framtíðar

- Endalausar breytingar og þróun eru stöðugt ástand
- Samkeppnishæfni er lykilhugtak.
 - Fyrir atvinnulífið
 - Fyrir fjölskyldurnar
 - Fyrir samfélagið
- Búsetuþróun á Íslandi sker sig ekki úr
- Fólkið er alltaf mikilvægasta auðlindin